

■ 8 laten we beginnen

I	kaart planvoorstellen	actie
II	kaart toetsing natuur en landschap	waarborging
III	streefbeelden (15 wijkdelen beschreven in de toekomst)	inspiratie

IV AANPAK

GOL-netwerk

Hoe te beginnen? Het advies is om als eerste een GOL-netwerk op te bouwen: een groep van betrokken wijkbewoners met een gezamenlijk groot netwerk en brede kennis. De deelnemers hebben ieder een eigen rol binnen dat team. Denk aan communicatie met de bewoners, contacten met gemeente en waterschap, contact met de wijkgroenbeheerder, iemand met ervaring met projectorganisatie en iemand die alle ontwikkelingen die van invloed zijn op het groen in de wijk bijhoudt en toetst aan het GOL. Ook het contact met vergelijkbare groepen in de stad zijn belangrijk, te beginnen bij de Zusterparken.

zichtbaar zijn

Het GOL-netwerk moet vooral heel zichtbaar zijn, te beginnen bij lunetten.nl. Starten of opleveren van een project zijn mooie momenten om naar buiten te komen en bewoners te betrekken. Andere manieren om zichtbaar te zijn en draagvlak te vergroten zijn workshops (bijvoorbeeld 'natuur in eigen tuin') of thematische excursies door de wijk. Belangrijk is dat er op buurtniveau bewoners zijn die betrokken zijn bij het groen en die signaleren. Zij zijn de 'ogen van de wijk' en koppelen knelpunten of kansen terug aan het kernteam. Zo houd je alles centraal en ben je als kernteam van alles op de hoogte.

Het kernteam start een aantal haalbare en zichtbare projecten, geselecteerd uit de lijst met planvoorstellen. Dat doen zijn samen met groepjes bewoners die graag met de inhoud bezig zijn. De affiniteit met het planvoorstel moet groot zijn: ouders met kleine kinderen werken aan de aanleg van een natuurspeelplek; hondenbezitters werken het idee van een hondenspeelweide uit tot een realiseerbaar plan. Weer anderen willen helpen bij het maatwerkbeheer, zoals het hooien van bloemrijk grasland.

projecten kiezen

Welke projecten geselecteerd worden hangt af van de aanleiding, zoals herinrichting van een weg of straat, of de noodzaak om bomen te vervangen die aan het einde van hun leven zijn en gevaarlijk worden. Heel belangrijk is ook het mee stromen met vigerend beleid. Dat maakt uitvoering gemakkelijker, mede omdat er dan eerder geld vrij gemaakt kan worden. Sowieso is financiële dekking uiteraard een voorwaarde. Daarbij wordt vaak vergeten dat er in de aanlegfase vaak wél geld beschikbaar is maar voor het daaropvolgende beheer meestal niet. Een handig hulpmiddel bij de keuze van projecten is het overzicht van planvoorstellen uit hoofdstuk 8.1 waarbij de voorstellen zijn gelabeld. Ieder planvoorstel is getypeerd op basis van complexiteit en omvang van de uitvoering. Van eenvoudig naar complex. Sommige voorstellen kunnen eenvoudig in overleg met de wijkgroenbeheerder worden opgepakt, terwijl andere voorstellen in een integraal nog op te stellen projectplan een plaats krijgen.

Project starten

Het opstarten van een project (uitvoerbaar plan) gaat als volgt:

- (1) Grote kans dat je plan al een plek heeft in het GOL, op de kaart **planvoorstellen**.
- (2) Als de locatie vast staat wordt de **toetsingskaart** gebruikt om te controleren of de ingreep daar wel kan. Zijn er misschien restricties? Staat de locatie nog niet vast dan wordt met de **kansenkaart** gezocht naar een geschikte plek. Ook in dit geval toets je met de toetsingskaart om zo een geschikte locatie te vinden.
- (3) Stap 3 is dat je controleert of het plan wel binnen de visie van het GOL past. Dat kun je goed afleiden uit de beschrijving van het **streefbeeld** voor het deel van de wijk waarin het plan zou worden uitgevoerd. Zie de streefbeeldkaart.
- (4) Vervolgens wordt de **lagenkaart** geopend. De kaart eenheden en de bijbehorende beschrijving in het rapport geven een integraal beeld van de locatie en omgeving. Daarna kun je laag voor laag openen. Alle beschikbare en relevante informatie van de locatie komt zo in beeld. Dit zijn je uitgangspunten en vaak vind je er een inspiratiebron. Controleer ook de kaart met '**ontwikkelingen**' waarin beleid dat ruimtelijke consequenties heeft is verzameld.
- (5) Nu kun je met elkaar gaan brainstormen, schetsen, inspirerende voorbeelden zoeken. Dat gaat het beste ter plekke, met de uitgangspunten uit voorgaande stappen in je hoofd. De contouren komen tevoorschijn: het **concept planvoorstel** dat je gebruikt bij de communicatie met betrokkenen (omwonenden, wijkgroenbeheerder, wijkbureau).
- (6) Met het concept planvoorstel kun je, samen met een financieringsplan, op zoek naar partners en geld. Het plan zal in dit traject hier en daar moeten worden aangescherpt. Uiteindelijk komt er een realistisch **uitvoeringsplan**, waarmee je aan de slag kunt, samen met partijen die helpen bij de uitvoering. Dat kan een gemeentelijke dienst zijn, een aannemer of een adviseur (specialisten), maar ook buurtbewoners die een deel van de uitvoering of het beheer op zich nemen.

Voorbeelden van hoe het GOL werkt

begin met eenvoudig (niet complex), zichtbaar en klein project

voorbeeld: braamstruweel verwijderen of bank plaatsen

blijf wensen van bewoners doorgeven aan groenbeheerder, zodat hij of zij deze wensen op het moment van beheerverandering kan meenemen

voorbeeld: vervanging onveilige populieren door jonge aanplant

zorg dat ecologische kennis op tijd de groenbeheerder bereikt, zodat deze beheer kan aanpassen door aannemer te sturen

voorbeeld: maaibeheer op later moment, afgestemd op aanwezige flora

start grotere projecten door projectplan te schrijven, financiering te zoeken en in gesprek te gaan met partners, waarbij gemeente (wijkbureau) de belangrijkste ingang is

voorbeeld: avontuurlijke speelroute

motiveer bewoners om samen de straat of binnentuin aan te pakken. Help hen met herinrichtingsplan te ontwikkelen, projectplan (stappenplan, faseren) te schrijven.

voorbeeld: herinrichting binnentuin

maak bekend als er iets uitgevoerd gaat worden en ook weer als t gerealiseerd is . Goed voorbeeld doet goed volgen en je leert van elkaar

voorbeeld: vergroening omgeving school

zorg dat je partner bent bij een project dat al gepland of in voorbereiding is en denk mee over de definitieve inrichting.

voorbeeld: ecologische oevers langs water

zorg dat de GOL planvoorstellen die onderdeel kunnen zijn van grotere ontwikkelingen zo snel mogelijk bekend zijn bij de leidende partij, zodat ze vanaf het begin meegenomen worden in de planontwikkeling, blijf steeds als partner aanwezig en zorg dat de voorstellen harde uitgangspunten worden. Zorg dat belang een integraal, breed belang wordt ...

voorbeeld: verbinding onder spoor en groene invulling sporendriehoek

blijf samen alert op ontwikkelingen in het groen, met kansen en knelpunten, en speel hier op in. Het beste is dat iedere buurt enkele contactpersonen heeft die hier op letten

voorbeeld: speelveld wordt nooit gebruikt omdat het te nat is